

Likvärdighet och kvalitet i Katrineholms kommuns fritidshem

Reviderad: 2018-12-04

Projektägare: Ledningsgruppen BIF

Styrgrupp: Rektorer F-6

Projektledare: Margaretha Norling

Projektamn: Likvärdighet och kvalitet i Katrineholms fritidshem

Projektdeltagare: Pernilla Andersson, Nina Bodegren, Mikael Brolin, Jessica Claesson

Innehåll

Sammanfattning	3
Projektorganisation	3
Bakgrund och nuläge	4
Syfte	5
Projektmål	5
Projektmål 1.....	5
Projektmål 2.....	5
Projektmål 3.....	5
Effekt mål	5
Effekt mål	6
Effekt mål	6
Metod	6
Omfattning och strategi	7
Tidsplan	7
Kravspecifikation	7
Kommunikation och rapportering	8
Intressenter	9
Vilka intressenter har vi?	9
Behov.....	9
Risker och kvalitet	9
ROMP.....	9
SWOT-analys.....	10
Kvalitetsplan	11
Budget och ekonomi	11
Tidslinje	12
Nov 2018	12
Dec 2018.....	12
Jan 2019.....	12
Feb 2019 – jun 2019.....	12
Aug 2019 – dec 2019.....	12
Jan 2020 – jun 2020.....	13

Sammanfattning

Med utgångspunkt från resultatet av projektet "Utveckling av Katrineholms fritidshem 2015 – 2018" så startades projektet "Likvärdighet och kvalitet i Katrineholms kommuns fritidshem". Projektet är beräknat att pågå mellan feb 2019 – jun 2022.

Resultatet visade på fem utvecklingsområden varav tre kommer att omfattas av detta projekt. Det vi sett är att samverkan mellan fritids/skola/förskoleklass diskuteras mer nu men att det arbetet måste fortgå och utvecklas. Skolinspektionens rapport "Undervisning i fritidshemmet" 2018 visar på att samverkan är låg även på riksnivå. Enligt Pihlgren (2015) är samverkan nödvändig för högre måluppfyllelse. Forskning visar att god samverkan förlänger lärandetiden snarare än skoldagen och kompetenserna kan riktas mot varje elevs utveckling och egenart.

Vidare framkom det att verktyg för utvärdering och bedömning saknas och efterfrågas i Katrineholms kommuns fritidshem. Vi kommer att synliggöra elevernas utveckling av de icke-kognitiva förmågorna (kreativitet, empati, karaktär, social förmåga, självuppfattning, problemlösning och lärande).

Det sista utvecklingsområdet är att få med fritidshemmet i den digitala satsningen då vi sett i enkätsvaren att användandet, förutsättningarna och kompetensen inom det digitala området ser mycket olika ut i kommunen.

Syftet med projektet är att säkerställa en likvärdig och kvalitativ fritidshemsverksamhet. Bibehålla och utveckla de goda resultat vi uppnått samt förbättra de utvecklingsområden som framkommit i resultatframskrivningen. Vi strävar mot en ökad helhetsyn och högre måluppfyllelse.

Målen vi formulerat för att uppnå syftet är:

- Öka samverkan mellan fritids/f-klass/skola.
- Synliggöra elevernas utveckling av de icke-kognitiva förmågorna (kreativitet, empati, karaktär, social förmåga, självuppfattning, problemlösning och lärande).
- Öka den digitala kompetensen på fritidshemmet (elever och personal).

Projektorganisation		
Namn och roll	Mejl	Telefon
Margaretha Lindman, projektledare	margaretha.norling@katrineholm.se	0150/57287
Nina Bodegren, projektdeltagare	nina.bodegren@katrineholm.se	0150/57385
Mikael Brolin, projektdeltagare	mikael.brolin@katrineholm.se	0150/57212
Pernilla Andersson, projektdeltagare	pernilla.andersson@katrineholm.se	0150/57361
Jessica Claesson, projektdeltagare	jessica.claesson@katrineholm.se	0150/57273

Bakgrund och nuläge

Med utgångspunkt från resultatet av projektet "Utveckling av Katrineholms fritidshem 2015 – 2018" så startades projektet "Likvärdighet och kvalitet i Katrineholms kommuns fritidshem". Resultatet visade att samverkan diskuteras mer bland fritidshemspersonal idag jämfört med tidigare (genom verksamhetsbesök, nätverksträffar och i den dagliga verksamheten). Under våren 2017 genomfördes en föreläsning med efterföljande studiecirkel för samtlig personal gällande samverkan. Vår förhoppning var att samverkan mellan skola-fritidshem skulle öka. Insatserna har medfört en större förståelse, hos samtliga personalgrupper i skol- och fritidshemsverksamheten, för fritidshemmets uppdrag. Vi ser dock i enkäterna, från 2017, att detta fortfarande är ett utvecklingsområde eftersom endast 4% svarar ja på denna fråga. Skolinspektionens rapport "Undervisning i fritidshemmet" 2018 visar på att samverkan är låg även på riksnivå. Enligt Pihlgren (2015) är samverkan nödvändig för högre måluppfyllelse. Forskning visar att god samverkan förlänger lärandetiden snarare än skoldagen och kompetenserna kan riktas mot varje elevs utveckling och egenart.

Enligt Birgit Anderssons (2013a) avhandling önskade de intervjuade rektorerna att fritidshemspersonalen skulle delta i arbetet inför utvecklingssamtalen genom att bidra med utvärdering och bedömning av elevens utveckling vad gäller de övriga förmågorna, de så kallade "sju underverken". Fritidshemmet har enligt det målstyrda systemet och styrdokumentens lärandeuppdrag ett utvärderings- och bedömningsuppdrag. Verktyg för utvärdering och bedömning saknas och efterfrågas i Katrineholms kommuns fritidshem.

Användandet och kompetensen inom det digitala området ser mycket olika ut i kommunen. All fritidshemspersonal har fått tillgång till en egen iPad (Ht- 18) och nu behövs en kommundemensam satsning på kompetensutveckling inom området. Den nya skrivelsen i läroplanen (2017) gällande den digitala kompetensen innefattar även fritidshemmet och då behöver denna verksamhet rätt förutsättningar. *"I en komplex verklighet med stort informationsflöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt är det viktigt att lyfta fram digitala perspektiv i utbildningen"* (Skolverket, 2017, s. 4).

För att behålla de goda resultaten, de lagda grunderna och fortsätta utveckla fritidshemmen i Katrineholms kommun behöver arbetet fortgå. Ett led i att kvalitetssäkra det likvärdiga arbetet är planen "Likvärdighet och kvalitet i fritidshem- så gör vi det tillsammans" samt att kommunens satsning fortsätter med utvecklingsledare för fritidshemmen.

Syfte

Säkerställa en likvärdig och kvalitativ fritidshemsverksamhet. Bibehålla och utveckla de goda resultat vi uppnått samt förbättra de utvecklingsområden som framkommit i resultatframskrivningen. Vi strävar mot en ökad helhetssyn och högre måluppfyllelse.

Projekt mål

Projekt mål 1

Öka samverkan mellan fritids/f-klass/skola.

Delmål

- Tydliggöra roller och uppdrag i samverkan mellan fritids/f-klass/skola.
- Planeringstid schemaläggs för både fritidshemsverksamheten och skolsamverkan.

Projekt mål 2

Synliggöra elevernas utveckling av de icke-kognitiva förmågorna (kreativitet, empati, karaktär, social förmåga, självuppfattning, problemlösning och lärande).

Delmål

- Utveckla en gemensam arbetsplan, med fokus på de icke-kognitiva förmågorna, för fritidshemmen i kommunen.
- Skapa ett mätverktyg som mäter elevernas utveckling av de icke-kognitiva förmågorna.
- Fritidshemmet ska vara en del i elevernas utvecklingssamtal.

Projekt mål 3

Öka den digitala kompetensen på fritidshemmet (elever och personal).

Delmål

- Identifiera den digitala kompetens som finns och som kommer att behövas i fritidshemsorganisationen.
- Öka användandet av digitala verktyg på fritidshemmet.
- Höja lägstanivån i personalgruppen på fritidshemmet gällande digital kompetens.

Effektmål

Utifrån projekt mål 1

Lång sikt:

- Helhetssyn kring eleven.
- Högre måluppfyllelse.
- Större inblick och förståelse för varandras uppdrag.
- Bättre övergångar.
- Ökad arbetsglädje och stolthet över det egna uppdraget.

Kort sikt:

- Stärkt kommunikation mellan alla parter. (med vårdnadshavare och mellan olika personalgrupper)
- Lustfyllt lärande (olika lärstilar)
- Nyttjar varandras kompetenser

Effektmål

Utifrån projektmål 2

Lång sikt:

- Stärkt helhetssyn kring eleven.
- Högre måluppfyllelse.
- Synliggöra lärandet på fritidshemmet.
- Höjd yrkesstatus.

Kort sikt:

- Likvärdighet kring bedömning.
- Likvärdig och adekvat fritidshemsutbildning utifrån elevernas behov.

Effektmål

Utifrån projektmål 3

Lång sikt:

- Kompensatoriskt uppdrag. Dels genom verktyget i sig men också användandet av verktyget. T ex källkritik, faror på nätet, möjligheter på nätet, visa på andra användningsområden, se det som ett verktyg för estetiska uttrycksformer
- Naturligt verktyg i fritidshemsutbildningen.

Kort sikt:

- Lustfyllt lärande (olika lärstilar)

Metod

Projektet drivs av en projektgrupp där projektdeltagarna ansvarar för varsitt samordningsområde. Metoder som kommer att användas för att nå målen är; verksamhetsbesök, enkäter, nätverksträffar, utbildningsinsatser, vägledning och kontinuerlig avstämning med projektledare och rektorer.

Omfattning och strategi

En tidsplan för avstämningsfaser med berörda parter ska upprättas. Projektet kommer att omfatta ökad samverkan fritids/f-klass/skola, en gemensam arbetsplan med verktyg för att mäta förmågorna hos eleverna på fritidshemmet och ökad digital kompetens på fritidshemmet. Projektet kommer inte omfatta att minska sjuktalet och öka andelen behörig personal för detta ligger på förvaltningsnivå.

Efter att identifiering av kommande kompetensbehov är gjord kommer det att samordnas en riktad kompetensutveckling för samtliga anställda inom fritidshemsverksamheten. Denna kompetensutveckling kan vara i form av nätverksträffar, workshops, erfarenhetsutbyten och gemensamma föreläsningar/kompetensutvecklingsdagar. Utvecklingsledarna kommer att vara ett stöd i att koppla verksamheten till aktuell forskning.

Det lärandet som sker på fritidshemmet kommer hela tiden under projektets gång synliggöras via Lärknuten, sociala medier och genom informationsbrev till berörda parter.

Vi tar hjälp av vår kartläggning/nulägesbeskrivning och aktuell forskning samt beprövad erfarenhet för att identifiera och säkerställa framgångsfaktorer.

Vårt systematiska kvalitetsarbete ska organiseras för ökad likvärdighet, genom det kommungemensamma verktyget ViSKA.

Tidsplan

Projektet "Likvärdighet och kvalitet i Katrineholms kommuns fritidshem" startas upp under februari 2019 och avslutas juni 2022. Under pågående projekt kommer kontinuerlig rapportering att ske till projektledaren samt till styrgrupp (rektorer F-6 Katrineholms kommun). Se bilaga 1

Kravspecifikation

Projektet drivs i linje med våra lagar, förordningar, styrdokument och de allmänna råden.

Kommunikation och rapportering

Till och/eller med vem sker kommunikationen?	Vad ska kommuniceras och hur?	När ska det kommuniceras?	Vem kommunicerar?
<i>Styrgrupp</i>	Kompetensutveckling Projektplanen Frågeställningar Mejl/samtal/möten	Verksamhetsfrågor Februari Vid behov	Projektgruppen
<i>Kontaktpersoner</i>	Information Projektplanen Mejl/verksamhetsbesök	Vid behov	Projekttagarna
<i>Ledningsgrupp</i>	Projektrapportering Möten	Vid avstämningsfaser, två ggr/termin	Projektledaren
<i>Projektledare</i>	Projektrapportering Möten/mejl Budget	Kontinuerligt En gång i månaden	Projekttagarna
<i>Politiker</i>	Projektplanen Projektrapportering Resultatframskrivning Möten/mejl	Maj En gång om året Vid behov I slutet av projektet	Projektgruppen
<i>Fritidshemspersonal</i>	Projektplanen Nätverksträff Kompetensutveckling	Februari. Kontinuerligt under projektets gång Verksamhetsbesök Samordningsområdesträffar Kompetensutvecklingsdagar	Projekttagarna Fritidshemspersonal Styrgruppen Kontaktpersoner

Intressenter

Vilka intressenter har vi?

Elever, vårdnadshavare, politiker och kollegor oavsett yrkeskategori.

Behov

Elever: Ökad måluppfyllelse, ökad digital kompetens, ökad samverkan fritids/f-klass/skola (helhetssyn), likvärdig och adekvat fritidshemsutbildning. Behörig personal.

Vårdnadshavare: Trygghet och trivsel, ökad måluppfyllelse, ökad digital kompetens, ökad samverkan fritids/f-klass/skola (helhetssyn), likvärdig och adekvat fritidshemsutbildning. Behörig personal.

Politiker: Ökad måluppfyllelse, ökad kvalitet på fritidshemmet, PR, goda resultat i förhållande till satsad krona, behörig personal, minskat sjuktal.

Kollegor: Ökad måluppfyllelse, ökad kvalitet och samverkan fritids/f-klass/skola, bra förutsättningar att klara sitt uppdrag, PR, satsning på fritidshemmen, kontinuerlig kompetensutveckling, likvärdig och adekvat fritidshemsutbildning. Behörig personal, minskat sjuktal.

Risker och kvalitet

ROMP

(Risk- och möjlighetsplanering)

<i>Risker</i>	Konsekvensgradering (1-10)	Sannolikhetsgradering (1-10)	Riskvärde
• Utbildad personal (befintlig och nyanställd)	(8)	(9)	(72)
• Avsaknad av elev-iPads på fritidshemmet	(7)	(2)	(14)
• Minskad budget	(8)	(2)	(16)
• Brist på gemensam mötestid skola/fklass/fritidshem	(9)	(6)	(54)

Möjligheter

- Kompetensutveckling
- Ökad måluppfyllelse
- Lyfta framgångsfaktorer
- Höjd yrkesstatus
- Synliggöra lärandet på fritidshemmet

SWOT-analys

Styrkor

Stödfunktioner (BIF)
Utvecklingsledarna
Engagemang
Kompetensutveckling
Struktur
Goda förutsättningar

Svagheter

Dåliga förutsättningar
Bristande engagemang
Utvecklingstiden
(dag/personal)

Möjligheter

Helhetssyn
Ökad måluppfyllelse
Utbildad personal
Image
Givande yrkesroll
Lustfyllt lärande
Ökad kompetens och kvalitet

Hot

Dålig ekonomi
Teknikstrul
Förändring i
utv.ledargruppen
Bristande engagemang
Yttre förutsättningar

Styrkor:

Bra stödfunktioner som hjälper oss i arbetet från BIF, t ex kommunikatör och verksamhetsutvecklare inom IT. En väl fungerande utvecklingsledargrupp som har ett inarbetat arbetssätt med hög kompetens och erfarenhet och som har drivit projekt förr. Stort förtroende och tillit från projektledaren och rektorerna. Stort engagemang från personal och utvecklingsledare som har god inblick i verksamheten. Riktad kompetensutveckling och insatser i linje med de uppsatta målen och enheternas behov möjliggörs genom den kammungemensamma utvecklingstiden. Bra ekonomiskt stöd och en välskrivna projektplan med handlingsplaner för genomförande.

Svagheter:

Olika förutsättningar vad gäller utbildad personal, tillgången till digitala verktyg och tid för samverkan. Bristande engagemang från olika personalgrupper t ex kontaktpersoner och rektorer. Utvecklingstiden ligger inte på samma dag för alla fritidshem trots beslut och all personal kan inte medverka pga olika uppdrag.

Möjligheter:

Helhetssyn kring eleverna och på kommunens fritidshemsverksamhet (likvärdig utbildning). Ökad måluppfyllelse för eleverna genom samverkan med skola och förskoleklass. Vi får också en ökad måluppfyllelse genom att påvisa elevernas utveckling av förmågor genom matriser, ett led i att kvalitetssäkra fritidshemsutbildningen. Genom nätverksträffar och den kommungemensamma utvecklings- /planeringstiden kan kompetensutveckling och utbildningsinsatser ske kontinuerligt. Projektet i sin helhet och utvecklingsledarnas roll bidrar till att öka imagen för Katrineholms kommun. En givande yrkesroll som grundar sig i styrdokument, projektplanen, "Likvärdighet och kvalitet i fritidshem" och kommungemensamma träffar. Ett lustfyllt lärande genom fritidspedagogik under elevens hela dag.

Hot:

Förändring av tjänsterna i projektgruppen, pengarna tar slut och minskade anslag för utveckling av fritidshemmen. Den digitala satsningen kan påverkas av teknikstrul. Projektet kan hotas av yttre förutsättningar såsom regeringsskifte och ändrade direktiv från olika myndigheter.

Bristande engagemang från personal, arbetslag, skolledning, utvecklingsledare, förvaltning och nämnd i form av dåligt ansvarstagande, brist i kommunikation och okunskap om uppdraget.

Kvalitetsplan

Kvalitet i projektet, för att upprätthålla kvalitet har vi:

- god mötesstruktur (förberedd, tidsplan)
- bra informationsflöde (tydlighet, rapportering, närheten till berörda parter på BIF)
- tydlig roll- och ansvarsfördelning (vem gör vad i projektet)
- kompetensutveckling (riktad, gemensam, samordnad, handlingsplan, förberedelser/delgivning)
- verksamhetsbesök (handledning, förberedelser/delgivning, delegera till kontaktpersoner)
- god kvalitet på marknadsföringen vid nätverksträffar, föreläsningar, workshops, mässor, APT.

Kvalitetsmätning och åtgärder sker genom reflektion/analys, uppföljning och utvärdering.

Budget och ekonomi

Finansieringen ligger per läsår, kostnaden för utvecklingsledarna står förvaltningen för och det kommer per kalenderår presenteras en budget för projektet. För närvarande är det 550 000 kr/år. 400 000 kr går till de fyra utvecklingsledarnas löner och 150 000 kr går till insatser såsom utbildningar, studiecirklar, konferenser, föreläsningar, nätverksträffar, workshop, litteratur mm. Delar av utbildningsinsatser kan komma att bekostas av abonnemanget som finns i kommunen.

Tidslinje

Nov 2018

- Konferens "Fritidshemmens rikskonferens"
- Verksamhetsbesök
- Projektplansskrivning
- Planera nätverksträff

Dec 2018

- Avstämning med projektledaren
- Nätverksträff gällande "Likvärdighet och kvalitet i fritidshem -så gör vi det tillsammans" och digital kompetens
- Roadtrip och julklappsutdelning

Jan 2019

- Läsa litteratur "Fritidshemmets mål och resultat"

Feb 2019 – Juni 2019

- Träffa rektorer F – 6 för att informera om projektplanen
- Nämnden? för att informera om projektplanen
- Studiebesök för utvecklingsledarna
- Nationell nätverksträff i Västerås 24 – 25/5
- Analysera ViSKA-enkäter
- Lärspridargrupp för fritids skapas
- Nätverksträff för att informera om projektplanen och digital kompetens
- Informera media och vårdnadshavare om projektplanen
- Utbildningsinsats kopplat till "de sju underverken" 17/5
- Revidera "Likvärdighet och kvalitet i fritidshem -så gör vi det tillsammans"
- Nuläget i arbetet med förmågorna, självskattning avdelningsvis

Aug 2019 – Dec 2019

- Revidera och lämna ut enkäter
- KETT
- Roadtrip med litteratur (digitala resan)
- Formulera lägstanivå (digitala resan)
- Nätverksträff kopplat till "de sju underverken" och digital kompetens
- Sammanställa enkäter
- Analys av självskattning

Jan 2020 – Juni 2020

- Nuläget i arbetet med förmågorna, självskattning avdelningsvis
- Litteratur gällande samverkan
- Studiecirkel/läsecirkel
- Analysera ViSKA-enkäter

Aug 2020 – Dec 2020

- Analys av självskattning
- Nätverksträff

Jan 2021 – Juni 2021

- Analysera ViSKA-enkäter
- Nätverksträff

Aug 2021 – Dec 2021

- Nätverksträff

Jan 2022 – Juni 2022

- Analysera ViSKA-enkäter
- Resultatframskrivning
- Nätverksträff, resultatframskrivning